

УДК 366.63

ВІДМОВА ВІД НАДАННЯ ЧИ НЕСВОЄЧАСНЕ НАДАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Шурупова К.В.

Криворізький національний університет, Кривий Ріг, Україна

У дослідженні автор розкриває проблеми адміністративної відповідальності посадових осіб за відмову від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації. Аналізуючи склад правопорушення, автор визначає можливості удосконалення адміністративного законодавства, надає визначення понять посадової і службової особи, визначає можливість вчинення правопорушення з необережності. Особлива увага приділена дослідженню позитивних тенденцій врегулювання таких видів правопорушень у законодавстві країн-сусідів. Розробка пропозицій щодо модернізації законодавства знаходить свій вияв у визначенні редакції статті Кодексу про адміністративні правопорушення, якою охоплений його склад.

Ключові слова: адміністративна відповідальність посадових осіб, екологічна інформація, відмова від надання, несвоєчасне надання, службова особа, вчинення правопорушення з необережності.

ВСТУП. Постановка завдання. Конституція України встановила право громадян на вільний доступ до інформації про стан довкілля, якість продуктів харчування та предметів.

Відповідно до Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, Україна взяла на себе зобов'язання гарантувати громадськості надання екологічної інформації за її запитом. Громадськість – це одна або більше фізичні чи юридичні особи, їх об'єднання, організації або групи, які діють згідно з національним законодавством або практикою.

Право на доступ до екологічної інформації громадян і громадських організацій також передбачено у Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» (статті 9, 21, 25, 251). Інші екологічні закони передбачають право на отримання того чи іншого виду екологічної інформації. Наприклад, Закон України «Про відходи» передбачає право на одержання достовірної інформації про безпеку об'єктів поводження з відходами – як тих, що вже експлуатуються, так і тих, що планується збудувати.

Отже, ми можемо визначити, що український законодавець встановив основи надання екологічної інформації громадянам і їх об'єднанням, але поза увагою залишилися питання адміністративної відповідальності посадових осіб за порушення законодавства про доступ до екологічної інформації. Основою такого порушення є відмова від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації. Тому особлива актуальність нашого наукового пошуку пов'язана з виділенням складу правопорушення, визначенням специфіки його елементів, внесенням пропозицій для вдосконалення вітчизняного законодавства.

Необхідність дослідження зазначених питань обумовлена потребою урахування досвіду зарубіжних країн для процесу ефективної і якісної модернізації норм українського адміністративного права.

Аналіз останніх досліджень. Загальні питання надання екологічної інформації в Україні в своїх працях розглядають такі вчені: В.Б. Авер'янов, Г.В. Атаманчук, Л.Ю. Гордієнко, В.Г. Афанасьєв, А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, Л.П. Полякова, А.Ю. Расіна, Г.Л. Смолян, В.П. Тронь та інші.

Останнім часом правовим питанням інформаційного забезпечення стали приділяти досить багато уваги науковці, про що свідчить видання низки праць, серед яких – колективна монографія під редакцією академіка Ю.С. Шемшученка [2]. Необхідність проведення подібних досліджень зумовлена широким закріпленням екологічних прав громадян: Конституцією України (ст. 50), Конвенцією про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля (прийнята на Конференції міністрів «Навколишнє середовище для Європи», Орхус, червень 1998 р., ратифікована Верховною Радою України 6 липня 1999 р.), та національним екологічним законодавством України.

При цьому залишаються невизначеними питання щодо адміністративної відповідальності посадових осіб щодо відмови від надання чи несвоєчасного надання екологічної інформації.

Метою публікації є висвітлення проблеми настання відповідальності за відмову від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації, аналіз складу адміністративного правопорушення у цій сфері, розробка пропозицій щодо вдосконалення вітчизняного законодавства.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ. У своєму дослідженні ми проаналізуємо склад правопорушення, визначений ст. 91-4 КУпАП, який передбачає за відмову від надання чи несвоєчасне надання за запитами повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством, накладення покарання у вигляді штрафу на службових та посадових осіб від трьох до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Інтерес наукового пошуку для нас представляє аналіз складу правопорушення як основи адміністративної відповідальності посадових осіб за порушення у сфері надання екологічної інформації.

Приймаючи до уваги дослідження, проведене Калюжним Р.А., Комзюком А.Т., Погрібним О.О визначимо об'єкт правопорушення. [4] Вказані дослідники під об'єктом правопорушення розуміють суспільні відносини у сфері охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки.

Такий вид суспільних відносин пов'язаний із визначенням інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічної інформації). У науці є декілька підходів до визначення такої інформації.

Калюжний Р.А., Комзюк А.Т., Погрібний О.О підтримують позицію законодавця щодо визначення екологічної інформації, представленій в ст. 25 З.У. «Про охорону навколишнього природного середовища»: інформація про стан навколишнього природного середовища (екологічна інформація) - це будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі про:

- 1.стан навколишнього природного середовища чи його об'єктів - землі, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного і тваринного світу та рівні їх забруднення;
- 2.біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми та їх взаємодію із об'єктами навколишнього природного середовища;

3. джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори (шум, вібрацію, електромагнітне випромінювання, радіацію), які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей;

4. загрозу виникнення і причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей;

5. екологічні прогнози, плани і програми, заходи, в тому числі адміністративні, державну екологічну політику, законодавство про охорону навколишнього природного середовища;

6. витрати, пов'язані із здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування, економічний аналіз, проведений у процесі прийняття рішень з питань, що стосуються довкілля.

Більш обґрунтованою, на нашу думку, є позиція Козак З.Я., яка надає визначення екологічної інформації, ґрунтуючись на шести основних елементах.

Дослідник погоджується з дефініцією, яку надає законодавець про те, що екологічна інформація – це будь-яка інформація в письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній формі і виділяє наступні складові елементи такої інформації.

1. Стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію та рівні забруднення. До цього елемента включаються наступні аспекти:

1.1. Стан навколишнього природного середовища.

1.2. Стан об'єктів навколишнього природного середовища (земель, ґрунту, вод, надр, атмосферного повітря, рослинного світу, тваринного світу, ландшафту, природних об'єктів, біологічне різноманіття і його компоненти, включаючи генетично видозмінені організми).

1.3. Взаємодія між об'єктами навколишнього природного середовища.

1.4. Рівні забруднення навколишнього природного середовища, його об'єктів.

2. Джерела, фактори, матеріали, речовини, продукцію, енергію, фізичні фактори, які впливають або можуть вплинути на стан навколишнього природного середовища та здоров'я людей. До них відносяться наступні аспекти: вібрація, електромагнітне випромінювання, радіація.

3. Діяльність, що впливає або може вплинути на складові навколишнього середовища.

4. Заходи, що впливають або можуть вплинути на складові навколишнього середовища. До них належать: адміністративні заходи, угоди в галузі навколишнього середовища, політика, законодавство, плани, програми, прогнози.

5. Аналіз затрат і результатів та інший економічний аналіз і припущення, використані в процесі прийняття рішень з питань, що стосуються навколишнього середовища. Зокрема, витрати, пов'язані із здійсненням природоохоронних заходів за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища, інших джерел фінансування.

6. Стан здоров'я та безпеки людей, умови життя людей, стан об'єктів культури і споруд тією мірою, якою на них впливає або може вплинути стан складових навколишнього середовища або через ці складові, фактори, діяльність або заходи. Зокре-

ма, загрозу виникнення і причини надзвичайних екологічних ситуацій, результати ліквідації цих явищ, рекомендації щодо заходів, спрямованих на зменшення їх негативного впливу на природні об'єкти та здоров'я людей.

За визначенням Єлісеєва В.В. [5] екологічну інформацію можна визначити як частину інформації про природу, яка стосується взаємодій біологічних об'єктів з факторами оточуючого середовища. Тут під біологічними об'єктами слід розуміти всі структури організменного рівня, які мають чіткі ознаки живих організмів, а також всі утворення надорганізменного рівня (асоціації, популяції і т.д.). Під факторами середовища розуміються об'єкти, процеси та явища, дія яких на біологічний об'єкт може змінювати стан останнього безпосередньо або опосередковано через інші фактори. Комбінацію «біологічний об'єкт – фактор середовища» можна вважати найпростішим екологічним об'єктом – елементарним джерелом екологічної інформації.

Як бачимо із приведеного вище аналізу думки дослідників розходяться у трактуванні поняття екологічної інформації. Оскільки інтерес для нашого дослідження представляє саме доступ до екологічної інформації, ми визначимо екологічну інформацію як комплекс відомостей про стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію, рівні забруднення та стан здоров'я і безпеки людей, виражений у будь-якій формі (письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній), що має вільний доступ, забезпечений органами державної влади та місцевого самоврядування.

Таким чином, об'єкт правопорушення охоплює значне коло суспільних відносин, пов'язаних із визначенням інформації про стан навколишнього природного середовища (екологічної інформації). Екологічну інформацію, при цьому, ми розуміємо як комплекс відомостей про стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію, рівні забруднення та стан здоров'я і безпеки людей, виражений у будь-якій формі (письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній), що має вільний доступ, забезпечений органами державної влади та місцевого самоврядування.

Відповідно до дослідження Калюжного Р.А., Комзюка А.Т., Погрібного О.О об'єктивна сторона правопорушення виражена у:

- відмові від надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством.

- несвоєчасному наданні за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством.

Російський дослідник Рарога А.І. визначає, що відмова від надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством полягає у прямій, ясно вираженій відмові посадової особи надати запрошену інформацію. При цьому мається на увазі, що відмова була неправомірною, тобто здійснювалася у супереччя вимогам закону або інших нормативних актів, що зобов'язують посадову особу надати наявну у неї офіційну інформацію. Іншими словами, у посадової особи не повинно бути юридичних підстав для відмови від надання запрошеної інформації. Якщо такі підстави є, то об'єктивна сторона складу даного правопорушення відсутня. [7]

Несвоєчасне надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством виражається у ухиленні від надання інформації вчас-

но, у строк відпущений законодавством на надання відповіді за запитами. По суті такі дії представляють собою різновид відмови, але на відміну від прямої відмови виражаються в завуальованій формі. Інформація не надається без законних до того підстав у строк, визначений законодавством для відповіді на запити, але під зовнішніми приводами: немає фахівця для узагальнення запрошених відомостей, матеріал ще не готовий, документ не можуть знайти і так далі, тому строк надання інформації або відкладається, або не встановлений.

Посадова особа, що має необхідну інформацію, при ухиленні не збирається надавати її за запитом, але в той же час не бажає входити з запитувачем в пряму конфронтацію.

З метою нормативного підкріплення неправомірності дій посадових осіб, наведемо приклади законодавчого закріплення обов'язку надавати повну і достовірну екологічну інформацію за запитами.

Зокрема, ст. 5 З. У. «Про інформацію» закріпила право кожної особи на інформацію, що передбачає можливість вільного одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації, необхідної для реалізації своїх прав, свобод і законних інтересів.

Тим же законом ст. 13 визначено правовий режим інформації про стан довкілля (екологічної інформації), який встановлюється законами України та міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Основоположним міжнародним документом у цій сфері виступає Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля від 06.07.99 р., Закон України № 832-XIV. Відповідно до ст. 4 Конвенції визначено доступ до екологічної інформації, який кожна із Сторін гарантує і зазначає, «що за умов виконання наступних пунктів цієї Статті державні органи у відповідь на запит про надання екологічної інформації надаватимуть громадськості таку інформацію в рамках національного законодавства».

Звісно визначені нами правові засади можуть бути розширені, спираючись на досвід правового регулювання доступу до екологічної інформації в інших країнах.

Реалізація права на свободу інформації про стан довкілля неможлива без встановлення правових гарантій, до яких можуть бути віднесені: вільний доступ до екологічної інформації; вільне функціонування засобів масової інформації; можливість безперешкодного звернення громадян і громадських об'єднань в державні органи. Тому цікавим, на нашу думку буде використання досвіду і практики з надання екологічної інформації у Російській Федерації.

Механізм надання екологічної інформації в загальному вигляді у Російській Федерації має наступні стадії:

1. Виникнення права на достовірну інформацію і його існування. Надане право за Конституцією РФ належить кожній особі, що знаходиться на території Росії незалежно від віку, національності, раси, статі і так далі.

2. Направлення громадянином запиту у відповідний державний орган (чи підприємству, установі, організації - забруднювачу) з проханням надати екологічно значиму інформацію - початок реалізації.

3. Отримання необхідної інформації - завершальна стадія реалізації. Для права на сприятливе природне довкілля реалізація означає певний фактичний стан суб'єкта, який безперервно користується певною якістю природного довкілля як благом в усьому її різноманітті, причому це користування прямо не пов'язане з дією або бездіяльністю і не носить майнового характеру.

Отже, право вимагати надання своєчасної достовірної і повної інформації про забруднення довкілля і заходи його охорони для громадян, суспільних об'єднань, юридичних осіб передбачено ст.ст. 11 і 12 Федерального закону РФ «Про охорону довкілля», ст. 18 Цивільного кодексу РФ, ст. 3 Федерального закону «Про охорону атмосферного повітря», ст. 67 Земельного кодексу РФ, ст. 3 Федерального закону «Про відходи виробництва і споживання», ст. 6 Федерального закону «Про екологічну експертизу», ст. 47 Лісового кодексу РФ, ст. 92 Водного кодексу РФ, ст. 10 Федерального закону «Про тваринний світ», ст. 14 Федерального закону РФ «Про континентальний шельф Російської Федерації» та ін.

Представляється необхідним відмітити позитивний досвід Російської Федерації, яка не ратифікувала Орхуську конвенцію, а пішла шляхом створення свого закону «Про екологічну інформацію», який врегулював не лише понятійний апарат, але і порядок і умови надання і захисту екологічної інформації.

Таким чином, вважаємо, що для України, незважаючи на ратифікацію Орхуської конвенції, і встановлення обов'язку надання екологічної інформації в З.У. «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації», «Про екологічну експертизу», «Про охорону навколишнього природного середовища», ст. 91-4 КУпАП, необхідним є розроблення і впровадження власного закону «Про екологічну інформацію». Це буде найкращий варіант в ситуації, що склалася. Оскільки після розпорощення врегулювання питання про надання доступу до екологічної інформації серед великої кількості вітчизняних і міжнародних нормативно-правових документів, виник ряд правових проблем як по застосуванню норм національного законодавства в області охорони довкілля, так і реалізації права на екологічну інформацію, в тому числі – і застосування відповідальності до порушників за відмову від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації. Щодо об'єктивної сторони правопорушення, то ми вважаємо за необхідність розглядати обидва діяння як такі, що тягнуть за собою накладення адміністративних стягнень на порушника. До них належать: 1) відмова від надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством; 2) несвоєчасне надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством.

Повертаючись до аналізу складу правопорушення, визначимо, що відповідно до дослідження Калюжного Р.А., Комзюка А.Т., Погрібного О.О суб'єктом правопорушення виступають службові та посадові особи, які мають доступ до екологічної інформації. [4]

Ми погоджуємось з позицією Козак З.Я., яка пропонує встановити розширене коло суб'єктів правопорушення. Відповідно до її дослідження суб'єктами, які зобов'язані надавати екологічну інформацію, є:

1. Кабінет Міністрів України.

2. Спеціально уповноважені на те державні органи з охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів:

2.1. Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів – Міністерство охорони навколишнього природного середовища.

2.2. Органи на місцях спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань екології та природних ресурсів (державні управління екології та природних ресурсів в областях, екологічні інспекції).

2.3. Інші державні органи, до компетенції яких законодавством України та Автономної Республіки Крим віднесено здійснення охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів (наприклад, Державний комітет по водному господарству та його органи на місцях, Державний комітет по лісовому господарству та його органи на місцях).

3. Інші державні органи відповідно до законодавства України.

4. Органи місцевого самоврядування (ради, їх виконавчі і розпорядчі органи тощо).

5. Підприємства, установи та організації, діяльність яких може негативно вплинути або впливає на стан навколишнього природного середовища, життя і здоров'я людей (наприклад, комунальні водоканалізаційні підприємства).

6. Фізичні особи:

– які виконують державні адміністративні функції згідно з національним законодавством, включаючи конкретні обов'язки, види діяльності та послуги, що мають відношення до навколишнього середовища;

– на які покладено виконання державних обов'язків чи функцій, або які надають населенню послуги, що мають відношення до навколишнього середовища.

Поряд із цим суттєвої критики серед науковців зазнає саме формулювання в Кодексі про адміністративні правопорушення суб'єктів такого правопорушення. Ст. 91-4 КУпАП визначено, що ними є службові та посадові особи.

Нечитайленко В.А. у своєму дослідженні щодо проблем адміністративної відповідальності за правопорушення, підвідомчі органам екологічного контролю на державному кордоні України, визначає незрозумілим той факт, що встановлення у ст. 91-4 КпАП санкції відносно службових осіб за відмову від надання чи несвоєчасне надання за запитами повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої чинним законодавством є, на його думку, неправомірним. «Адже якщо ст. 14 КпАП хоча й не у відповідності до вимог сьогодення, але все ж визначає, хто підлягає адміністративній відповідальності як посадова особа, то визначення того, кого слід розуміти під службовою особою, в законодавстві взагалі відсутнє. А тому законодавцеві слід або встановити ознаки службової особи як суб'єкта адміністративного правопорушення та адміністративної відповідальності, або ж виключити словосполучення «службова особа» з цієї норми. До того ж, санкція вказаної статті встановлює адміністративну відповідальність у вигляді накладення одного і того ж розміру штрафу «на службових та посадових осіб» залишається незрозумілою, коли слід притягати до відповідальності особу як посадову, а коли – як службову». На думку дослідника, для досягнення чіткості у розумінні цієї норми необхідно: 1) доповнити КпАП статтею, яка б визначала поняття службової особи як суб'єкта адміністративного правопорушення і адміністративної відповідальності; 2) встановити у ст. 91-4 окремі санкції щодо службових та щодо посадових осіб або ж, 3) замість викладеного вище, виключити із санкції цієї статті слова «службових та».

Ми підтримуємо думку дослідника щодо необхідності законодавчого визначення термінів «посадова особа» і «службова особа», розмежування їх відповідальності при скоєнні правопорушення і детального визначення підстав для притягнення кожного суб'єкта до відповідальності. В попередньому розділі ми висловлювали свою позицію щодо різного трактування понять «посадова особа» і «службова особа» і зауважували, що дуже часто один термін розкривається через інший. Це стосується визначення посадової особи, що надається у ст. 2 Закону України «Про державну службу». У визначеному нормативному акті під посадовою особою розуміють керівників та заступників керівників державних органів та їх апарату, інших державних службовців, на яких законами або іншими нормативними актами покладено здійснення організаційно-розпорядчих та консультативно-дорадчих функцій».

Таким чином, суб'єктами правопорушення пропонуємо залишити службових та посадових осіб, але при цьому внести до ст. 91-4 КУпАП уточнення і викласти у наступній редакції:

«Відмова від надання чи несвоєчасне надання за запитами повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством, - тягне за собою накладення штрафу на службових осіб від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та на посадових осіб від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

Таке розмежування міри відповідальності можна буде обґрунтувати шляхом надання законодавчого визначення поняття «службова особа» і «посадова особа», де визначити ступінь відповідальності і міру небезпеки, яку несуть дії таких осіб по відмові від надання чи несвоєчасному наданні екологічної інформації.

З метою уточнення запропонованої редакції ст. 91-4 КУпАП визначимо власні формулювання термінів.

Службова особа – це особа, що постійно або тимчасово здійснює функції представників влади або займає посаду на підприємстві, установі, організації і наділена повноваженнями, виконання яких пов'язане із здійсненням організаційно – розпорядчих і консультативно – дорадчих функцій і володіє інформацією про стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію, рівні забруднення, здоров'я та безпеку людей.

Посадова особа – це особа, що постійно або тимчасово займає в організаціях незалежно від форми власності посаду, пов'язану з виконанням :

- а) організаційно-розпорядчих функцій, які виражаються в здійсненні керівництва підпорядкованих по службі осіб;
- б) адміністративно-господарських функцій, які виражаються в здійсненні повноважень по управлінню і розпорядженню майном;
- в) функцій представника влади, що виражаються в наданні у встановленому законом порядку розпорядчих повноважень відносно фізичних осіб, що не знаходяться в службовій залежності, а також юридичних осіб незалежно від їх відомчої підлеглості;
- г) обов'язків особи, що не обіймають посад, пов'язаних з виконанням відповідних функцій, але здійснюючі такі функції по спеціальному уповноваженню, і володіє інформацією про стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію, рівні забруднення, здоров'я та безпеку людей.

Відповідно до дослідження Калюжного Р.А., Комзюка А.Т., Погрібного О.О суб'єктивна сторона виражається в тому, що правопорушення може бути вчинене як з умислом, так і з необережності.

Досліджуючи такі правопорушення, скоєні з умислом, Рагога А.І. зазначає, що наявність прямого умислу означає, що посадова особа усвідомлювала, що без законних підстав не виконує свої обов'язки за запитом шляхом відмови від надання чи несвоєчасного надання повної та достовірної екологічної інформації, і бажає вчинити ці діяння.

Питання щодо скоєння зазначеного правопорушення з необережності не досліджено в сучасній правовій науці. Тому ми пропонуємо власне роз'яснення норми адміністративного права, викладене таким чином:

Несвоєчасне повідомлення повної і достовірної екологічної інформації з необережності означає порушення термінів її доведення до запитувачів, коли службова або посадова особа не припускала або не бажала настання негативних наслідків, або повідомила у встановлений термін лише частину необхідної інформації, що не відповідає вимогам повноти і достовірності запитуваних відомостей.

Детальний аналіз вказаного правопорушення, пов'язаний з тим, що питання правового регулювання забезпечення доступу до інформації достатньо активно обговорюється в юридичній науці.

ВИСНОВКИ. Таким чином, проаналізувавши склад правопорушення щодо відмови від надання чи несвоєчасного надання екологічної інформації, ми визначили ряд уточнень, які необхідно внести до національного законодавства:

1. Необхідним є розроблення і впровадження власного закону «Про екологічну інформацію». Оскільки після розпорощення врегулювання питання про надання доступу до екологічної інформації серед великої кількості вітчизняних і міжнародних нормативно-правових документів, виник ряд правових проблем як по застосуванню норм національного законодавства в області охорони довкілля, так і реалізації права на екологічну інформацію, в тому числі – і застосування відповідальності до порушників за відмову від надання чи несвоєчасне надання екологічної інформації.

2. Пропонуємо використовувати в майбутньому законі визначення екологічної інформації, викладене наступним чином:

Екологічна інформація - це комплекс відомостей про стан навколишнього природного середовища, його об'єктів, їх взаємодію, рівні забруднення, здоров'я і безпеку людей, виражений у будь-якій формі (письмовій, аудіовізуальній, електронній чи іншій матеріальній), що має вільний доступ, забезпечений органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

3. Суб'єктами правопорушення пропонуємо залишити службових та посадових осіб, але при цьому внести до ст. 91-4 КУпАП уточнення і викласти у наступній редакції: «Відмова від надання чи несвоєчасне надання за запитом повної та достовірної екологічної інформації, передбаченої законодавством, – тягне за собою накладення штрафу на службових осіб від трьох до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та на посадових осіб від п'яти до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

4. Визначити підстави настання відповідальності за вчинення вказаного правопорушення з необережності. Під несвоєчасним повідомленням повної і достовірної екологічної інформації з необережності розуміти порушення термінів її доведення

до запитувачів, коли службова або посадова особа не припускала або не бажала настання негативних наслідків, або повідомила у встановлений термін лише частину необхідної інформації, що не відповідає вимогам повноти і достовірності запитуваних відомостей.

Список літератури:

1. Правове забезпечення інформаційної діяльності в Україні: монографія / [Шемшученко Ю.С., Кресіна І.О., Колодюк А.В.]; за заг. ред. Ю.С. Шемшученка, І.С. Чижка. – К.: Юридична думка, 2006. – 384 с.
2. Екологічне право України. Академічний курс: підручник / [Шемшученко Ю.С., Погорілко В.Ф., Нагребельний В.П.]; за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: Юридична думка, 2005. – 848 с.
3. Мокін В. Б. Розробка моделей вхідних даних для ітеративного методу пошуку різноформатної екологічної інформації / В. Б. Мокін, Ю. М. Коновалюк // Вісник Вінницького політехнічного інституту. – 2011. – № 5. – С. 44 – 47.
4. Білявський Г.О. Основи екології: Підручник / Г.О. Білявський, Р.С. Фурдуй, І.Ю. Костіков. - 2-ге вид. – К.: Либідь, 2005. – 408 с.
5. Про ратифікацію Конвенції про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля: Закон України від 06.07.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 34. – Ст. 296..
6. Грицкевич С.Г. Конституційні екологічні права людини й громадянина та їх забезпечення органами внутрішніх справ: дис. ... канд. юр. наук: 12.00.02 / Грицкевич С.Г. – К., 2002. – 120 с.
7. Корнякова Т. Охорона довкілля – важлива функція Української держави / Т. Корнякова // Право України. – 2009. – №12. – С. 202–208
8. Судовий захист екологічних прав громадян України: довідник для суддів / М.В. Краснова, Н.Р. Малишева, П.І. Шевчук та ін. – К.: КМ Академія, 2001. – 178 с

Шурупова К.В. Отказ в предоставлении или несвоевременное предоставление экологической информации / Шурупова К.В. // Ученые записки Таврийского национального университета им.В.И.Вернадского. Серия: Юридические науки. – 2013 – Т.26 (65), №1 . – С. 119-128.

В исследовании автор раскрывает проблемы административной ответственности должностных лиц за отказ от предоставления или несвоевременное предоставление экологической информации. Анализируя состав правонарушения, автор определяет возможности усовершенствования административного законодательства, предоставляет определение понятий должностного и служебного лица, определяет возможность совершения правонарушения из неосторожности. Особенное внимание уделено исследованию позитивных тенденций урегулирования таких видов правонарушений в законодательстве стран-соседей.

Ключевые слова: административная ответственность должностных лиц, экологическая информация, отказ от предоставления, несвоевременное предоставление, служебное лицо, совершение правонарушения из неосторожности.

Shurupova K.V. Refuse in a grant or ill-timed grant of ecological information / Shurupova K.V.// Scientific Notes of Taurida National V.I. Vernadsky. Series: Juridical sciences. – 2013 – Vol.26 (65), №1 . – P. 119-128.

In research an author exposes the problems of administrative responsibility of public servants for abandonment from a grant or ill-timed grant of ecological information. Analysing composition of offence, an author determines possibilities of improvement of administrative legislation, gives the decision of concepts of public and official servant, possibility of feausance of offence determines from a carelessness. The special attention is spared to research of positive tendencies of settlement of offences in the legislation of countries-neighbours.

Keywords: administrative responsibility of public servants, ecological information, abandonment from a grant, ill-timed grant, official person, feausance of offence from a carelessness.